

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 28 жовтня 2024 р.

Львів

№ 63/157 - р/к

Справа № 63/7-03-78-2024

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчий комітет Нововолинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено], юридична адреса: [інформація, доступ до якої обмежено]) прийняв рішення від 21 березня 2019 р. № 94 «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки», яким затверджено Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки.

Встановлення Виконавчим комітетом Нововолинської міської ради у Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, отримання Дозволу на скидання стічних вод, без якого забороняється здійснювати діяльність на ринку транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення не передбачено чинним законодавством України, а саме: Законами України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», Господарським Кодексом України, Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядком визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018р. за № 56/31508.

За результатами розгляду справи № 63/7-03-78-2024 адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії Виконавчого комітету Нововолинської міської ради у період з 01.01.2019 року по 10.09.2024 року, які полягають у встановленні в Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, отримання Дозволу на скидання стічних вод, без якого забороняється здійснювати діяльність на ринку транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення, що не передбачено чинним законодавством України, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині дій, внаслідок яких встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення, розглянувши матеріали справи № 63/7-03-78-2024 про порушення Виконавчим комітетом Нововолинської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками відділу досліджень і розслідувань в Волинській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 11.09.2024р. № 63-03/231-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 08 серпня 2024 року № 63/89-рп/к розпочато розгляд справи № 63/7-03-78-2024 за ознаками вчинення виконавчим комітетом Нововолинської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині дій, внаслідок яких встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів.
- (2) Листом від 08.08.2024 № 63-02/2560є повідомлено Виконавчий комітет Нововолинської міської ради про початок розгляду справи № 63/7-03-78-2024 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції та направлено копію розпорядження від 08.08.2024 № 63/89-рп/к.
- (3) На вимоги Відділення про надання інформації, Виконавчий комітет Нововолинської міської ради надав наступні відповіді, а саме: листом від 28.03.2024 № 1671/02-27/2-24, (вх. від 09.04.2024 № 63-01/931) відповідь на вимогу від 13.03.2024 № 63-02/842; листом від 30.08.2024 № 145/02-27/2-24 (вх. від 03.09.2024 № 63-01/2024) відповідь на вимогу від 21.08.2024 № 63-02/2774є.
- (4) Листом від 11.09.2024 № 63-02/3210є Відділення надіслало Виконавчому комітетові Нововолинської міської ради посвідчену копію подання про попередні висновки від 11.09.2024р. № 63-03/231-П у справі № 63/7-03-78-2024.
- (5) Виконавчий комітет Нововолинської міської ради листом від 23.09.2024 № 4875/02-22/2-24 (вх. № 63-01/2270 від 23.09.2024) надіслав відповідь на подання про попередні висновки від 11.09.2024 № 63-03/231-П у справі № 63/7-03-78-2024.

2 . ВІДПОВІДАЧ

- (6) Відповідачем у справі є Виконавчий комітет Нововолинської міської ради (далі – Виконавчий комітет, Виконком), ([інформація, доступ до якої обмежено]), який відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено].
- (7) Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також

через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

- (8) У відповідності до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» система місцевого самоврядування включає, виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, отже Виконавчий комітет входить до системи місцевого самоврядування.
- (9) У відповідності до частини третьої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» представницькі органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські голови, виконавчі органи місцевого самоврядування діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах визначених цим та іншими законами.
- (10) Статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (11) Основним видом діяльності Виконавчого комітету є [інформація, доступ до якої обмежено].
- (12) У розумінні статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Виконавчий комітет Нововолинської міської ради є органом місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО – ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (13) Частиною другою статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (14) Згідно з частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими в межах їх компетенції.
- (15) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність. Отже, реалізація Виконкомом покладеного на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог законодавства України, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (16) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України.

- (17) Статтею з Закону України «Про Антимонопольний комітет» визначено, що основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (18) У відповідності до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських рад належить, зокрема, управління об'єктами житлово-комунального господарства, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню.
- (19) Статтею 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) координує діяльність підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідної територіальної громади.
- (20) Відповідно до абзацу п'ятого статті 13 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції Закону № 2047- VIII від 18.05.2017 чинній до 07.08.2023), до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення належить, зокрема, затвердження місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідних населених пунктів (далі – Місцеві правила).
- (21) Положеннями статті 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції Закону № 2417- VIII від 09.06.2018 чинній до 07.08.2023) визначено наступне:
- Місцеві правила розробляються на підставі та з урахуванням вимог правил приймання стічних вод та порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, і затверджуються відповідними органами місцевого самоврядування.
  - Місцеві правила включають: основні вимоги щодо приймання стічних вод населеного пункту підприємствами централізованого водовідведення; популяційний еквівалент населеного пункту; основні вимоги щодо скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення суб'єктами господарювання; вимоги щодо якості і режиму скидання стічних вод; визначення механізму контролю за скиданням стічних вод; та інші вимоги, передбачені законом.
  - Місцеві правила не можуть передбачати обов'язок фізичних чи юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також надавати повноваження органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам, підприємствам, установам, організаціям, утвореним такими органами, щодо видачі дозвільних документів.
- (22) Відповідно до статті 12 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (у редакції № 2887-IX від 12.01.2023, який набрав чинності 07.08.2023) до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері водовідведення належать затвердження місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту.

- (23) Положеннями статті 13 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (у редакції № 2887-IX від 12.01.2023, який набрав чинності 07.08.2023) визначено, що місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту встановлюють вимоги до приймання стічних вод населеного пункту, зокрема:
- Місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту розробляються на підставі та з урахуванням вимог правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативне скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, і затверджуються відповідними органами місцевого самоврядування.
  - У разі якщо відповідний орган місцевого самоврядування не прийняв рішення про затвердження місцевих правил, застосовуються правила приймання стічних вод, затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства.
  - Місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту включають: основні вимоги до приймання стічних вод населеного пункту підприємствами централізованого водовідведення; популяційний еквівалент населеного пункту; основні вимоги до скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення суб'єктами господарювання; вимоги до якості та режиму скидання стічних вод; визначення механізму контролю за скиданням стічних вод; розмір плати, що справляється підприємствами централізованого водовідведення за понаднормативне скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення та за порушення вимог до якості і режиму скидання стічних вод; визначення механізму компенсації власнику мереж, споруд, устаткування системи централізованого водовідведення відповідного населеного пункту витрат на відновлення таких мереж, споруд, устаткування, зумовлених їх пошкодженням чи руйнуванням внаслідок порушення вимог щодо скидання стічних вод.
- (24) Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 №316, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15.01.2018р. за № 56/31508 (далі – Правила приймання стічних вод №316) поширюються на суб'єктів господарювання, які надають послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод) (далі - виконавці), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди (далі – споживачі).
- (25) Відповідно до пункту 8 розділу I Правил приймання стічних вод № 316, приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, об'єкти, яких не приєднані до систем централізованого водовідведення, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) виконавців, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод **визначаються місцевими правилами приймання** або у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання.

- (26) Відповідно до статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», документ дозвільного характеру – дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (27) Статтею 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» передбачено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються: необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види; дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру.
- (28) Згідно з частинами першою та другою статті 1 Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» затверджено Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності згідно з додатком. Термін «документ дозвільного характеру» вживається у значенні, наведеному у Законі України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
- (29) Частиною третьою статті 1 Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» передбачено, що забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку, затвердженого цим Законом.
- (30) Таким чином, підсумовуючи наведене, до повноважень Виконавчого комітету належить затвердження місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до вимог правил приймання стічних вод, затверджених центральним органом виконавчої влади, які не передбачають обов'язок фізичних чи юридичних осіб щодо отримання документів дозвільного характеру.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (31) В ході проведення дослідження щодо дотримання Виконавчим комітетом Нововолинської міської ради вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час прийняття рішень на ринку які регулюють відносини у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зокрема на ринку централізованого водовідведення в частині приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, Відділенням надіслано Виконавчому комітету вимогу від 13.03.2024 № 63-02/842 про подання інформації, а саме: надати копію чинних в 2024 році Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення.
- (32) Виконавчий комітет листом від 28.03.2024 № 1671/02-27/2-24 (вх. від 08.04.2024 № 63-01/931) на зазначену вимогу Відділення надав лист комунального підприємства «Нововолинськводоканал» (далі – КП «Нововолинськводоканал», Підприємство), в якому зазначено «Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік затверджені рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21 березня 2019 р. № 94. Водночас, постановою Кабінету Міністрів України від 03.05.2022 № 535 «Про

внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314» передбачено, що строки дії чинних ліцензій, правил та дозволів автоматично продовжуються не лише на період воєнного стану, але й на три місяці після його припинення» (мовою оригіналу).

- (33) КП «Нововолинськводоканал» листом від 20.06.2024 № 1333/01-03 (вх. 21.06.2024 № 63-01/1449) на вимогу Відділення (лист від 11.06.2024 № 63-02/1713є) повідомило, що у своїй діяльності у сфері централізованого водовідведення, а саме приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне керується, зокрема:
- рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21 березня 2019 р. № 94 «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне»;
  - Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне.
- (34) Отже, враховуючи викладене, Підприємство в 2024 році у сфері централізованого водовідведення, а саме приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення у своїй діяльності керується Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки (далі – Правила стічних вод), затвердженими рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21.03.2019 № 94 «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки».
- (35) Згідно з пунктом 1.3 розділу I Правил стічних вод, ці правила поширюються на суб'єктів господарювання, які надають послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб – підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди.
- (36) Розділ IX Правил стічних вод визначає правила і порядок приймання рідких відходів від споживачів, що не приєднані до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне.
- (37) Окремі положення розділу IX Правил стічних вод, які визначають приймання в систему централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від Споживачів наведено в таблиці №1.

Таблиця №1

№ п/п	Пункт розділу IX Правил стічних вод	Умови встановлені у вказаному пункті розділу IX Правил стічних вод
1	9.2.	Транспортування рідких відходів до систем централізованого водовідведення здійснюється асенізаційним транспортом, який зареєстрований в установленому законом порядку, має Договір з Виробником.

2	9.3.	Згідно п.8.15 розділ VIII ДБН В.2.5 – 75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди» приймання в систему централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від Абонентів (підприємств, установ, організацій і приватного сектора), здійснюється тільки через пункти зливу Виробника та на підставі відповідного Договору про надання послуг водовідведення, який повинен містити зобов'язання Перевізника (Споживача) <u>щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, а також отримання Дозволу на цей вид діяльності – скидання стічних вод. Дозвіл видається терміном на один рік. Забороняється виконувати дану діяльність – транспортування (перевезення) без отримання Дозволу.</u>
---	------	--

- (38) Наведене свідчить, що Виконавчим комітетом у Правилах стічних вод для суб'єктів господарювання (Перевізників), які транспортуються (перевозяться) рідкі відходи асенізаційним транспортом передбачено вимоги щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, а також отримання Дозволу на скидання стічних вод терміном на один рік.
- (39) У Правилах стічних вод встановлено заборону для суб'єктів господарювання здійснювати діяльність з транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення без отримання Дозволу на скидання стічних вод в межах міста Нововолинськ та смт Благодатне.
- (40) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» затверджено Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.
- (41) У Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», такий документ як «Дозвіл на скидання стічних вод в систему централізованого водовідведення» відсутній.
- (42) Статтею 144 Конституції України передбачено, що органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (43) Згідно з частиною четвертою статті 23 Господарського кодексу України, незаконне втручання органів та посадових осіб місцевого самоврядування у господарську діяльність суб'єктів господарювання забороняється. Не допускається видання правових актів органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законом обмеження щодо обігу окремих видів товарів (послуг) на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць.
- (44) Встановлення Виконкомом у Правилах стічних вод Перевізникам (Споживачам) вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації свідчить про втручання у господарську діяльність суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність з перевезення рідких нечистот асенізаційним транспортом в межах міста Нововолинськ та смт Благодатне.
- (45) Крім цього, Правила у сфері водовідведення не можуть передбачати обов'язок фізичних чи юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру.

- (46) Отже, встановлення Виконавчим комітетом у Правилах стічних вод вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, отримання Дозволу на скидання стічних вод, без якого забороняється здійснювати діяльність з транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення в межах міста Нововолинськ та смт Благодатне не передбачено чинним законодавством України, а саме: Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод», Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», Господарським кодексом України та Правилами приймання стічних, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018р. за № 56/31508.
- (47) Встановлення Виконавчим комітетом Нововолинської міської ради у Правилах стічних вод вимог, які не передбачені чинним законодавством України, обмежують самостійність підприємств здійснювати діяльність та може призвести до обмеження конкуренції.
- (48) Окрім того, варто зазначити, що відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 708-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Волинської області» місто Нововолинськ є адміністративним центром Нововолинської міської територіальної громади, до складу якої входять наступні територіальні громади: Благодатна, Грибовицька, Грядівська. (населені пункти приєднані до Нововолинської територіальної громади: смт Благодатне, с. Грибовиця, с. Гряди, с. Кропивщина, с. Низкиничі, с. Тишковичі, с. Хренів).
- (49) Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік, які затверджені рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21 березня 2019 р. № 94 та якими на дату прийняття цього подання у своїй діяльності керується КП «Нововолинськводоканал», поширюються на м. Нововолинськ та смт Благодатне. Водночас, населені пункти приєднані до Нововолинської територіальної громади: с. Грибовиця, с. Гряди, с. Кропивщина, с. Низкиничі, с. Тишковичі, с. Хренів, де Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення Правила приймання стічних вод не поширюються, що підтверджується листом-клопотанням від 02.01.2024 № 4 КП «Нововолинськводоканал» до міського голови м. Нововолинська «Пунктом 1.8 розділу 1 Правил передбачено, що вони є обов'язковими для всіх споживачів, яким Виробник надає послуги з водовідведення, та які розташовані на території м. Нововолинська та прилеглих територіях. Тому, та у зв'язку з об'єднанням громад виникла потреба у поширенні їх чинності на всю Нововолинську об'єднану територіальну громаду...» (мовою оригіналу).
- (50) Виконавчий комітет листом від 30.08.2024 № 4501/02-27/2-24 (вх. № 63-01/2025 від 03.09.2024) повідомив, що «При прийнятті «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 роки», Виконавчий комітет Нововолинської міської ради керувався статтями 13, 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 року № 316 «Про затвердження правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормовані скиди стічних вод до систем централізованого

водовідведення» та статтею 30, частиною шостою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (мовою оригіналу).

- (51) Водночас, статтею 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції Закону № 2417- VIII від 09.06.2018 чинній до 07.08.2023) передбачено, що місцеві правила не можуть передбачати обов'язок фізичних чи юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також надавати повноваження органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам, підприємствам, установам, організаціям, утвореним такими органами, щодо видачі дозвільних документів.
- (52) Отже, враховуючи зазначене, Виконавчий комітет всупереч вимогам статті 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції Закону № 2417- VIII від 09.06.2018 чинній до 07.08.2023) встановив у Правилах стічних вод вимоги щодо отримання Дозволу на скидання стічних вод без якого забороняється здійснювати діяльність з транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення в межах міста Нововолинськ та смт Благодатне, а також встановлення GPS зв'язку та навігації.
- (53) Окрім того, Виконавчий комітет повідомив, що «Впродовж 2019-2024 років між Виробничим управлінням комунального господарства Нововолинської міської ради та КП «Нововолинськводоканал» були укладені договори на виконання робіт з очистки та відведення нечистот на мулових майданчиках очисних споруд. Оскільки, дані роботи виконувалися відповідно до укладених договорів, Дозволи на скидання стічних вод Виробниче управління комунального господарства Нововолинської міської ради не отримувало» (мовою оригіналу).

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (54) На подання про попередні висновки від 11.09.2024р. № 63-03/231-П у справі № 63/7-03-78-2024, яке було надіслано Відповідачу листом від 11.09.2024 № 63-02/3210е, Виконавчий комітет Нововолинської міської ради листом від 23.09.2024 № 4875/02-22/2-24 (вх. № 63-01/2270 від 23.09.2024) не надав заперечень щодо змісту зазначеного подання.
- (55) Разом з тим, на засіданні адміністративної колегії Відділення 26.09.2024 представник Відповідача повідомив, що Волинським обласним територіальним відділенням листом від 04.02.2019 № 20/1.23-186 погоджено проєкт рішення виконавчого комітету Нововолинської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік».
- (56) Водночас, погодження зазначеного проєкту рішення не спростовує наявність порушення законодавства про захист економічної конкуренції у Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік.

6. ВИСНОВОК У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (57) Згідно з статтею 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.

Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

- (58) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (59) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (60) Відповідно до абзацу дев'ятого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема визнається дія, якою встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів, ціноутворення, формування програм діяльності та розвитку, розпорядження прибутком.
- (61) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (62) Тобто, необхідною та достатньою умовою визнання дій зазначених вище органів антиконкурентними є наявність або можливість настання наслідків у вигляді недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції шляхом вчинення антиконкурентних дій органами влади, органами місцевого самоврядування.
- (63) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (64) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов, за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

- (65) Недотримання зазначених норм законодавства може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприятимуть розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (66) Отже, матеріалами справи доведено, Відповідачем не спростовано, що дії виконавчого комітету Нововолинської міської ради у період з січня 2019 року по жовтень 2024 року, які полягають у встановленні в Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік, затверджених рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21 березня 2019 р. № 94 вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, отримання Дозволу на скидання стічних вод, без якого забороняється здійснювати діяльність з транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення в межах міста Нововолинськ та смт Благодатне, що не передбачено чинним законодавством України, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині дій, внаслідок яких встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати дії Виконавчого комітету Нововолинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено], місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]) у період з січня 2019 року по жовтень 2024 року, які полягають у встановленні в Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Нововолинська та смт Благодатне на 2019-2023 рік, затверджених рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21 березня 2019 р. № 94 вимог щодо встановлення GPS зв'язку та навігації, отримання Дозволу на скидання стічних вод, без якого забороняється здійснювати діяльність з транспортування (перевезення) рідких відходів до систем централізованого водовідведення в межах міста Нововолинська та смт Благодатне, що не передбачено чинним законодавством України, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування,

в частині дій, внаслідок яких встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів.

2. Зобов'язати Виконавчий комітет Нововолинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено], місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення в трьохмісячний строк.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ